

वनविभागाचे भरतीसंदर्भात वारंवार विचारले जाणारे प्रश्न

- प्रश्न क्र. १ : ऑनलाईन लेखी परिक्षा कोणत्या कालावधीत घेण्यात येईल?
- उत्तर : ऑनलाईन लेखी अंदाजित कालावधी हा ३१ जुलै, २०२३ ते ११ ऑगस्ट २०२३ असा राहील. अर्जदारांना हॉल टिकीटचे माध्यमातून परीक्षेचा नेमका दिनांक कळविण्यात येईल.
- प्रश्न क्र. २ : ऑनलाईन परिक्षेकरीता प्रवेशपत्र कसे उपलब्ध करून देण्यात येईल ?
- उत्तर : ऑनलाईन लेखी परीक्षेकरीता प्रवेशपत्र अर्जदारांना त्यांचे लॉग इन ऑयडीवर लॉग इन करून प्राप्त करून घेता येईल. प्रवेशपत्र डाऊनलोड करणेबाबत अर्जदारांना ई-मेलद्वारे कळविण्यात येईल.
- प्रश्न क्र. ३ : ऑनलाईन परिक्षेचा कालावधी किती वेळ राहील?
- उत्तर : ऑनलाईन परिक्षेचा कालावधी हा २ तासांचा राहील.
- प्रश्न क्र. ४ : ऑनलाईन परिक्षेतील प्रत्येक प्रश्नाकरीता किती गुण राहील?
- उत्तर : ऑनलाईन परिक्षेतील प्रत्येकी प्रश्नाकरीता २ गुण राहील.
- प्रश्न क्र. ५ : ऑनलाईन परिक्षेमध्ये वजा गुण (निगेटिव्ह मार्कींग) आहे का?
- उत्तर : नाही.
- प्रश्न क्र. ६ : ऑनलाईन परिक्षेच्या स्वरूपाबाबत पोर्टल वर डेमो लिंक उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे काय?
- उत्तर : होय, परीक्षेचे काही दिवस पूर्वी परीक्षेचे स्वरूपाबाबत संकेतस्थळावर डेमो लिंक उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.
- प्रश्न क्र. ७ : हॉल तिकिट न मिळाल्यास किंवा इतर कोणती तांत्रिक अडचण असल्यास कोणत्या क्रमांकावर संपर्क साधावा?
- उत्तर : हॉल तिकिट किंवा कोणत्याही तांत्रिक अडचणीकरीता उमेदवाराने +917996104111 या क्रमांकावर संपर्क साधावा.

प्रश्न क्र. ८ : ज्या उमेदवारांनी अर्ज भरतांना चुकीने दोनदा पेमेंट केले आहे त्यांचे परिक्षा शुल्क परत मिळणार आहे का?

उत्तर : होय

प्रश्न क्र. ९ : या भरती प्रक्रियेत उमेदवार निवड प्रक्रियेचे स्वरूप कसे आहे?

उत्तर : या भरती प्रक्रियेत उमेदवार निवडीची प्रक्रिया अत्यंत पारदर्शक पद्धतीने राबविण्यात येत आहे. विविध पदांकरीताची लेखी परिक्षा ऑनलाईन पद्धतीने संगणकांवर घेण्यात येणार आहे. निवडीची सविस्तर कार्यपद्धती संबंधित पदाचे जाहिरातीमध्ये सविस्तरपणे नमुद केली आहे.

प्रश्न क्र. १० : भरती प्रक्रियेत मुलाखत राहिल काय?

उत्तर : उक्त भरती प्रक्रियेत मुलाखत राहणार नाही तसेच मुलाखतीवर कोणतेही गुण राखीव ठेवण्यात आले नाहीत. तथापी सर्वेक्षक, लघुलेखक (उच्च श्रेणी), लघुलेखक (निम्न श्रेणी) या पदांकरीता आवश्यक असलेली ८० गुणांची व्यावसायिक चाचणी तसेच वनरक्षक या पदांकरीता ८० गुणांची धावण्याची चाचणी घेण्यात येईल.

प्रश्न क्र. ११ : भरती प्रक्रियेत एखाद्या व्यक्ती आमिष दाखवून किंवा अन्य अवैध मार्गाने निवड करून देण्याचे किंवा नोकरी लावून देण्याचे आश्वासन देत असल्याचे आढळल्यास काय करावे?

उत्तर : उक्त भरती प्रक्रिया अत्यंत पारदर्शक पद्धतीने राबविण्यात येत असून लेखी परिक्षा ऑनलाईन संगणीकृत होणार आहे. त्यामुळे यामध्ये बाह्य हस्तक्षेपास अजिबात वाव नाही, असे असतांना देखील एखाद्या व्यक्ती आमिष दाखवून किंवा अन्य अवैध मार्गाने निवड करून देण्याचे किंवा नोकरी लावून देण्याचे आश्वासन देत असल्याचे आढळल्यास त्याबाबत संबंधित लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाच्या (ACB) प्रत्यक्ष कार्यालयात किंवा त्या विभागाचे टोल फ्री क्रमांक १०६४ वर तक्रार नोंदवावी.

प्रश्न क्र. १२ : ऑनलाईन परीक्षेकरीता अभ्यासक्रम काय राहिल ?

उत्तर : ऑनलाईन परीक्षेकरीता कोणते विषय राहिल व त्या विषयाचा परीक्षेचा स्तर काय राहिल हे जाहिरातीमध्ये स्पष्टपणे नमुद आहे.

प्रश्न क्र. १३ : वनविभागातील वनरक्षक या पदाकरीता निवडीची पध्दत काय ?

उत्तर : वनरक्षक पदासाठी निवडीची पध्दत सदर पदाचे जाहीरातीतील मुद्दा क्रमांक ८ मध्ये सविस्तरपणे नमूद केलेली आहे. कृपया अवलोकन व्हावे.

प्रश्न क्र. १४ : वनविभागाचे भरतीकरीता आरक्षणासंदर्भात काही तरतुदी आहेत का?

उत्तर : प्रचलित शासन धोरणाप्रमाणे वनविभागातील भरतीकरीता सामाजिक व समांतर आरक्षण लागू आहे. त्यानुसार पदे जाहीरातीत नमूद केली आहे.

प्रश्न क्र. १५ : वनरक्षक पद भरतीकरीता दिव्यांगाना आरक्षण लागू आहे काय ?

उत्तर : वनरक्षक हे पद शासन निर्णय, महसूल व वनविभाग क्र. एफएसटी-०६/२१/प्र.क्र.१६५/फ-४, दि. २२/९/२०२१ अन्वये दिव्यांग पद निश्चितीमधून वगळले असल्याने वनरक्षक पदभरतीमध्ये दिव्यांगाना आरक्षण लागू नाही.

प्रश्न क्र. १६ : महाराष्ट्र राज्यात वनविभागातील वनरक्षक या पदाची वेतनश्रेणी काय?

उत्तर : वनरक्षकांची वेतनश्रेणी जाहीरातीतील मुद्दा क्रमांक २ मध्ये नमूद आहे.

प्रश्न क्र. १७ : वनरक्षक पदाचे कर्तव्य व जबाबदा-या काय आहेत ?

उत्तर : महाराष्ट्र फॉरेस्ट मॅन्युअलनुसार वनरक्षक पदांचे कर्तव्य व जबाबदा-या पुढीलप्रमाणे आहे.

- (i) patrol and protect all forests in his beat;
- (ii) repair and maintain forest boundary marks in accordance with orders on the subject;
- (iii) see that the rights and privileges existing if any in the forests are not abused by the villagers;
- (iv) prevent illicit cutting of trees by constantly moving around the beat;
- (v) see that cattle do not graze in closed areas; if they are habitual or accidentally strayed, warn the owner to be more careful in future; and if not properly cared for by their owner, and allowed to pick up a subsistence by pilfering food or if deliberately driven into such areas, impound them;
- (vi) see that whenever prescribed, fees are paid for grazing in open areas;

- (vii) frequently inspect fire stations or climb tall places to look out for fires in the fire season, maintain fire lines in good time, as per orders in this behalf; collect villagers and put out forest fires promptly in the event of their occurrence and prevent kindling of fire or leaving it burning upon public or prevent ways wherever this is prohibited.
- (viii) detect and report illicit shooting and fishing in reserved forests;
- (ix) see that forest produce is not removed except in accordance with the transit rules under the Forest Act;
- (x) collect timber found adrift, beached or sunk;
- (xi) carry out silvi-cultural works such as sowing seeds, preparing nurseries, collecting seeds, planting and carrying out other cultural operations as ordered. Cut creepers and make petty repairs to plantation and nursery fences without special orders.
- (xii) keep the forest rest house in his charge together with the compound in clean and tidy condition and generally protect them from damage; and
- (xiii) submit first offence report immediately on discovery of a forest offence, try to trace the offender and, if found, take him to the Round officer promptly and give necessary help to the Round officer in conducting the enquiry.

प्रश्न क्र. १८ : वनरक्षक पद भरतीकरीता लेखी परिक्षेचे स्वरूप काय राहिल ?

उत्तर : लेखी परीक्षा ही ऑनलाईन स्वरूपात बहुपर्यायी राहिल. मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान व बौद्धिक चाचणी या ४ विषयांची प्रत्येकी ३० गुण याप्रमाणे १२० गुणांची लेखी ऑनलाईन परीक्षा होईल. प्रत्येक प्रश्नाला २ गुण राहतील.

प्रश्न क्र. १९ : गुन्हेगारी नोंद असलेले किंवा फौजदारी खटला चालु असलेले उमेदवार वनरक्षक पदासाठी अर्ज करू शकतात काय?

उत्तर : होय, अर्ज करू शकतात, परंतु नियुक्ती देणेसंदर्भात कार्यवाही ही सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक दिनांक २६/८/२०१४ मधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

प्रश्न क्र. २० : वनरक्षक पदाचे निवड प्रक्रियेत काही शारीरिक चाचण्या आहेत काय?

उत्तर : याबाबत जाहीरातील मुद्दा क्रमांक ८ मध्ये सविस्तरपणे नमूद आहे. कृपया अवलोकन व्हावे.

- प्रश्न क्र. २१ :** वनरक्षक निवडलेल्या वनरक्षकांच्या प्रशिक्षणाचा कालावधी किती आहे ?
- उत्तर :** वनरक्षक पदावर नियुक्त झालेल्या उमेदवाराचा प्रशिक्षण कालावधी ६ महीन्याचा आहे.
- प्रश्न क्र. २२ :** वनरक्षकांना पगारासह काही भत्ते दिले जातात का?
- उत्तर :** वनरक्षकांना पगारासह प्रचलित शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार कायम प्रवास भत्ता व गणवेश भत्ता अनुज्ञेय आहे.
- प्रश्न क्र. २३ :** वनरक्षक पदावर नियुक्त झाल्यानंतर पुढील पदोन्नतीचे पद कोणते आहे?
- उत्तर :** वनरक्षक पदावर नियुक्त झाल्यानंतर पुढील पदोन्नतीचे पद वनपाल आहे.
- प्रश्न क्र. २४ :** राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी वयोमर्यादेत काही सुट आहे का?
- उत्तर :** राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांना वयोमर्यादेत सुट असून याबाबत जाहिरातीमध्ये “वयोमर्यादा” या मुद्दामध्ये सविस्तर तपशील नमूद केला आहे.
- प्रश्न क्र. २५ :** निवड झालेल्या उमेदवारांना त्यांचे पसंतीच्या ठिकाणी नियुक्त केले जाईल का?
- उत्तर :** नियुक्त झाल्यानंतर पदस्थापना कुठे मिळेल याबाबत माहिती जाहीरातीतील "सेवा प्रवेशोत्तर शर्ती" यामध्ये नमूद आहे.
- प्रश्न क्र. २६ :** महाराष्ट्रातील वनरक्षक पदासाठी परिविक्षा कालावधी किती असतो?
- उत्तर :** वनरक्षक पदासाठी परिविक्षा कालावधीची तरतूद सेवाप्रवेश नियमात नाही.
- प्रश्न क्र. २७ :** चष्मा असलेले उमेदवार वनरक्षक पदासाठी अर्ज करू शकतात का?
- उत्तर :** वनरक्षक पदाकरीता दृष्टीचे निकष जाहीरामध्ये नमूद केले आहे.
- प्रश्न क्र. २८ :** वनशास्त्रातील विशेष पदवी असलेले उमेदवार वनरक्षक पदासाठी अर्ज करू शकतील का?
- उत्तर :** गणित, विज्ञान, अर्थशास्त्र किंवा भूगोल यापैकी एका विषयासह उच्च माध्यमिक शालान्त परिक्षा उत्तीर्ण असलेला उमेदवार सदर पदासाठी पात्र आहे.

प्रश्न क्र. २९ : वनरक्षक भरतीमध्ये माजी सैनिकांसाठी काही तरतुद आहे का?

उत्तर : होय, वनरक्षक भरतीमध्ये माजी सैनिकांसाठी १५% पदे राखिव करण्यात आली असून परिक्षा शुल्कामध्ये पुर्णपणे सुट देण्यात आली असून वयोमर्यादेतही सुट देण्यात आली आहे.

प्रश्न क्र. ३० : कागदपत्रे पडताळणी प्रकियेकरीता कोणती कागदपत्र आवश्यक आहेत?

उत्तर : १० वी ची मूळ गुणपत्रिका तसेच इतर शैक्षणिक पात्रतेसंबंधी मूळ दस्तावेज, जन्मतारखेचा दाखला, आरक्षण प्रवर्गाचे उमेदवारांकरीता जात प्रमाणपत्र, नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र, अधिवास प्रमाणपत्र, लहान कुटुंबाचे प्रमाणपत्र इत्यादी संबंधी मूळ दस्तावेज तसेच अर्जामध्ये नमूद इतर अनुषांगिक कागदपत्रे

प्रश्न क्र. ३१ : निवड प्रक्रियेदरम्यान उमेदवारांना प्रवास खर्चाची परतफेड केली जाईल का?

उत्तर : नाही. जाहीरातीतील इतर महत्वाच्या सुचना यामध्ये याबाबत नमूद केले असून उमेदवारास कुठल्याही प्रकारच्या प्रवास खर्च भत्ता अनुज्ञेय नाही.

प्रश्न क्र. ३२ : ऑनलाईन परीक्षेनंतर पुढील टप्प्याकरीता पात्र होण्यासाठी ऑनलाईन परीक्षेत किमान किती गुण आवश्यक आहे?

उत्तर : ऑनलाईन परीक्षेनंतर पुढील टप्प्याकरीता पात्र होण्यासाठी ऑनलाईन परीक्षेत किमान ४५% गुण प्राप्त होणे गरजेचे आहे.

प्रश्न क्र. ३३ : ऑनलाईन परीक्षा कोणकोणत्या भाषेत राहिल?

उत्तर : ऑनलाईन परीक्षा ही मराठी व इंग्रजी भाषेत राहिल.

* * * * *